

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 10, december 2023

■ Economie

Modal shift:
maakt de regering rechtsomkeer?

Verhoogde fietsvergoedingen onderworpen
aan bijdragen en belastingen

■ Ondernemingen

Het ontbreken van toereikende maatregelen
ter voorkoming van en bescherming
tegen seksuele intimidatie komt
neer op indirecte discriminatie

■ Sociaal beleid

4de hervorming Sociaal
Strafwetboek: NAR-advies

■ Sociale ombuds

Ondersteuningszones voor langdurig
werkzoekenden: verdeeld negatief
NAR-advies

■ Echo regio Brussel

Deliveroo 2.2

■ Echo regio Vlaanderen

Personen met een handicap voeren strijd
tegen controversiële experiment
met deelbudgetten

■ Europa & Internationale Relaties

Internationale solidariteit

ECHO download?

www.abvv.be/publicaties

ECHO per mail?

echo@abvv.be

WWW.ABVV.BE

NL - FR : Cette lettre d'information est aussi
disponible en français www.fgtb.be/publications

De Nationale Bank ziet de toekomst rooskleurig

De NBB maakte zonet haar najaarsprojecties bekend. Dat belooft veel goeds voor onze economische welvaart én voor de loonmarges, maar er is wel een kanttekening: de overheidsfinanciën blijven rood kleuren.

Eerst het goede nieuws. Alle economische lichten staan op groen, van nu tot 2026. De gasprijzen blijven stabiel, olieprijsen zullen temperen. Op mondiaal niveau zou de groei iets meer dan 3% bedragen de komende drie jaar. Ook in ons land zou de groei vrij stabiel blijven rond 1,3%, en dat vooral dankzij de gezinsconsumptie en de bedrijfsinvesteringen.

De inflatie van haar kant zit in dalende lijn, van 4% nu naar 1,4% in 2026. De competitiviteit neemt toe, anders uitgedrukt: het verlies aan marktaandeel neemt stelselmatig af. Door die stabiele groei zal de werkgelegenheid verder toenemen en de werkloosheid afnemen, wat dan weer het tekort aan 'werkkrachten' doet toenemen en de druk aanhoudt richting grotere arbeidsmarktparticipatie en hogere productiviteit.

De winstmarges – uitgedrukt als bruto-exploitatieoverschot in verhouding tot de toegevoegde waarde – blijven hoog, ruim boven de 40%. De 'loonkosthandicap' opgelopen in 2023 ingevolge de inflatieopstoot en indexering, neemt snel af en verdwijnt helemaal tegen 2026. In '24, '25 en '26 zitten onze loonkosten ruim onder het gemiddelde van onze buurlanden.

Dan het minder goede nieuws: het begrotingstekort neemt niet af en blijft rond 5% van het bbp, en minder gunstig dan het cijfer van de eurozone.

Moraal van dit verhaal:

- Er is helemaal geen sprake van een loonprijsdijspiraal, de inflatie neemt af en blijft laag. De kritiek op onze automatische loonindexering klonk al wat stiller, maar moet nu volledig verstommen.
- Er is opnieuw marge voor reële loonsverhogingen. De NBB rekende voor dat de 'loonkosthandicap' volledig opdroogt tegen 2026. Als je buiten het loonmatigingskader van de wet van '96 redeneert en dus rekening houdt met alle loonsubsidies, dan leren onze berekeningen dat er wel degelijk marge is. De wet van 96 zoals verstrengd in 2017 moet op de schop.
- De begrotingstekorten zijn op zich niet dramatisch. Voor de coronapandemie evolueerde België naar een evenwicht, dat is weggevaagd door de gigantische overheidsinspanningen die daarvoor moesten worden geleverd, nadien volgde de energiecrisis. Wat nodig is zijn: nieuwe inkomsten, snoeien in bedrijfssubsidies en een groeibevorderend investeringsbeleid. Wat we niet van doen hebben zijn nieuwe fiscale avonturen, stijl-VBO (zie hun memorandum): verder verlagen van de vennootschapsbelasting (van 25% naar 20% of 3 miljard minder inkomsten) en verder verlagen van de werkgeversbijdragen sociale zekerheid (van 25% naar 20% of 8 miljard minder inkomsten). Tenzij men de sociale bescherming en de overheidsdiensten wil afbouwen. Een nieuw sociaal pact noemen sommigen dat. Niet met ons in elk geval.

■ ECONOMIE

Modal shift: maakt de regering rechtsomkeer?

Verhoogde fietsvergoedingen onderworpen aan bijdragen en belastingen

Reeds sinds het begin van de legislatuur lijkt de regering Vivaldi de modal shift te willen bevorderen door het gebruik van de fiets voor woon-werkverplaatsingen aan te moedigen. Deze aanmoediging nam de vorm aan van het BE CYCLIST-plan, het eerste federaal actieplan ter bevordering van de fiets. In dat kader heeft de regering beslist om de fietsvergoeding, die niet onderworpen is aan sociale bijdragen of belastingen, te verhogen van 0,27 euro/km naar 0,35 euro/km ... maar voert ze tegelijkertijd ook een plafond in voor het jaarlijks bedrag van de kilometervergoeding die vrijgesteld is van sociale bijdragen en belastingen. Volgens het voorlopige voorstel van de regering zou de totale vergoeding voor verplaatsingen met de fiets vanaf 2024 beperkt worden tot 2.500 euro per jaar. Momenteel is er geen plafond.

Voor een werknemer die op 20 km van zijn of haar werkplaats woont en wiens cao (sectoraal of op bedrijfsniveau) uitdrukkelijk voorziet in de toekenning van het maximumbedrag vrijgesteld van bijdragen, betekent dit dat deze tussenkomst door de werkgever gedeeltelijk onderworpen zal zijn aan belastingen en sociale bijdragen.

Het gemeenschappelijk vakbondsfront heeft geprobeerd de werkgeversbank te overhalen om bij de regering te pleiten voor de **afschaffing van dit plafond**, met name op grond van de volgende argumenten:

- administratieve complexiteit van de maatregel,
- de tegenstrijdigheid ervan met het belastingkrediet dat werd gestemd in aanvulling op de tenuitvoerlegging van de interprofessionele cao 164, die werkgevers ertoe verplicht om zelfs bij ontstentenis van een sectorale cao of een cao op bedrijfsniveau te betalen voor woon-werkverplaatsingen per fiets tot 40 km/dag.

Deze poging **mislukte**, aangezien de werkgevers het idee om een plafond in te voeren steunden.

Alleen in het beheerscomité van de RSZ kon de vakbondsbank de werkgeversbank overtuigen om in een unaniem advies aan de regering te vragen om het **plafond** ten minste op te trekken tot **3.000 euro/jaar**, zodat het in overeenstemming zou zijn met de in cao 164 voorziene grens van 40 km/dag.

Helaas heeft de regering tot op heden nog geen gehoor gegeven aan dit unanieme verzoek van de sociale gesprekspartners.

*olivier.pintelon@abvv.be
sacha.dierckx@abvv.be
christophe.quintard@abvv.be*

Het ontbreken van toereikende maatregelen ter voorkoming van en bescherming tegen seksuele intimidatie komt neer op indirecte discriminatie

Op 4 september heeft het arbeidshof van Brussel, waarbij het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM) een zaak aanhangig had gemaakt, bevolen tot het stopzetten van indirecte discriminatie en op grond van de Genderwet van 10 mei 2007 een reeks maatregelen opgelegd op straffe van dwangsommen.

De werkgever had meldingen ontvangen van seksuele intimidatie in zijn organisatie. Hij trof echter niet de maatregelen voorzien in de wet op het welzijn van de werknemers. Integendeel, hij trof oneerlijke maatregelen (voorgewend intern onderzoek en strafrechtelijke klacht tegen de werkneemster) en onrechtmatige maatregelen (belemmering van het onderzoek van de preventieadviseur).

Het hof stelt vast dat de Genderwet van toepassing is. De uitsluiting van de toepassing van de Genderwet ten voordele van de Welzijnswet is immers enkel van toepassing op werkneemsters die het slachtoffer zijn van intimidatie. Niets belet de toepassing van de Genderwet op de collectieve belangenactie van het IGVM. Deze actie is gericht op de bescherming van potentiële, niet nader bepaalde slachtoffers van discriminatie, d.w.z. de huidige en toekomstige werkneemsters van de organisatie. De Welzijnswet voorziet niet in een dergelijke staking van vordering, die het mogelijk zou maken een einde te stellen aan een ontoereikend beleid ter voorkoming en behandeling van gevallen van seksuele intimidatie.

Wat de grond van de zaak betreft, het Hof van Justitie van de Europese Unie beschouwde in zijn arrest-Ramos het niet evalueren van met de arbeidsplaats verbonden risico's voor een werkneemster die borstvoeding geeft als een minder gunstige behandeling die verband houdt met de zwangerschap of het moederschapverlof, in de zin van Richtlijn 92/85. Het Hof van Justitie oordeelde dat er sprake was van directe discriminatie op grond van geslacht. Voor het arbeidshof legt dit arrest een verband tussen de ontoereikendheid van preventie- en beschermingsmaatregelen op het werk en de discriminatie van werknemers die gekenmerkt worden door een beschermd criterium, in dit geval geslacht.

Deze bescherming is niet beperkt tot werkneemsters die borstvoeding geven, aangezien richtlijn 92/85 voor een bepaalde groep slechts de meer algemene maatregelen vastlegt die zijn opgelegd door Richtlijn 89/391/EEG ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk.

Ontoereikende maatregelen ter voorkoming van en bescherming tegen seksuele intimidatie zijn een vorm van indirecte discriminatie binnen de onderneming, aangezien vrouwen meer te maken krijgen met seksuele intimidatie dan mannen. In casu doen de feiten vermoeden dat het gaat om indirecte discriminatie van vrouwen, een vermoeden dat de werkgever niet heeft kunnen weerleggen. Gelet op de feiten lijkt het risico op recidive niet uitgesloten. Het hof heeft daarom op straffe van een dwangsom opgelegd dat er een evaluatie van de risico's van seksuele intimidatie overeenkomstig de Welzijnswet moet worden uitgevoerd, er preventiemaatregelen moeten worden getroffen – waaronder materiële en organisatorische maatregelen ter voorkoming van intimidatie – en dat de gedragscode van de instelling ter zake, de contactgegevens van de vertrouwenspersoon en preventieadviseur psychosociale risico's en de interne en externe procedures schriftelijk en met ontvangstbevestiging aan de personeelsleden moeten worden meegedeeld.

Daarnaast moet het bedrijf passende maatregelen treffen wanneer het op de hoogte wordt gesteld van seksuele intimidatie en is het verboden om vergeldingsmaatregelen te nemen tegen slachtoffers of hen te intimideren. In dit stadium ziet het er niet naar uit dat er een cassatieberoep zal worden ingediend. In dit vlijmscherpe arrest erkent het arbeidshof voor het eerst dat het ontbreken van een beleid inzake grensoverschrijdend seksueel gedrag neerkomt op indirecte discriminatie van werkneemsters. Deze duidelijke veroordeling zou werkgevers moeten aanmoedigen om slachtoffers van seksuele intimidatie op de werkvloer beter te beschermen.

isabelle.doyen@abvv.be

NAR-advies over bestrijden van schijnstages

Het Europees Comité voor Sociale Rechten had op 16 februari 2022 voor België problemen vastgesteld met betrekking tot het functioneren van de Arbeidsinspectie inzake het opsporen en voorkomen van schijnstages. Het Europees Comité voor Sociale Rechten was van mening dat het huidige inspectiesysteem niet volstaat, omdat het uitsluitend berust op individuele klachten van stagiairs en er geen andere proactieve maatregelen worden genomen die rekening houden met de kwetsbaarheid van de doelgroep om er effectief voor te zorgen dat stages niet worden gebruikt om reguliere werknemers te vervangen.

Volgend op deze beslissing heeft minister Dermagne de NAR verzocht om zich te buigen over het fenomeen van schijnstages en gemeenschappelijke voorstellen naar voor te schuiven om deze te bekampen.

In zijn antwoord wees de Raad op het belang van de monitoring van het fenomeen schijnstages en het belang van het voorhanden zijn van objectieve gegevens over dit onderwerp. De Raad meent dat de vertrekbasis dan ook het verzamelen van de momenteel ontbrekende gegevens betreft. De Raad herinnert aan het bestaan van een Dimona-aangifte voor niet-onderworpen stagiairs en aan het feit dat deze gegevens benut kunnen worden door de sociale inspectiediensten om na te gaan of de voorwaarden voor deze stages worden nageleefd.

In dat opzicht verheugt de Raad zich over het door de AD Toezicht op de Sociale Wetten aangegane engagement om in 2023 en 2024 vierentwintig verdachte situaties betreffende fictieve stages te onderzoeken. De Raad verbindt zich ertoe de kwestie opnieuw te bekijken zodra hij beschikt over het resultaat van deze onderzoeken en de door de SIOD voorgestelde strategieën. De Raad dringt ook aan op het belang van samenwerking tussen de federale en gewestelijke inspectiediensten. Het ABVV blijft pleiten voor een betere controle op schijnstages via de aangiftetool DIMONA.

Actualisering van cao 102

Met de wet van 7 juni 2023 tot omzetting van de Richtlijn 2019/1023 betreffende preventieve herstructureringsstelsels werden de procedures van gerechtelijke reorganisatie en insolventie ingrijpend gewijzigd. Ondanks sterke kritiek van de vakbonden op sommige cruciale wijzigingen, werden deze grotendeels behouden in het Parlement.

Zo werd ook de gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag (zgn. "GROGG") voor een groot stuk hervormd en heet nu gewoon "overdracht onder gerechtelijk gezag". Dat had ook directe gevolgen voor de cao nr. 102 die het behoud van de rechten van de werknemers regelt bij dit soort reorganisatie.

Om de cao conform de wet aan te passen en tegelijkertijd niet te raken aan de bereikte evenwichten in deze cao, hebben de sociale partners in de Nationale Arbeidsraad (NAR) op 19 december 2023 de cao nr. 102 op neutrale en technische manier geactualiseerd.

De wijzigingen van de cao betreffen de aanpassing van de terminologie (m.i.v. de titel van de cao) en wettelijke referenties. Ook een aantal nieuwe wetsbepalingen werden toegevoegd aan de cao, bv. de nieuwe controlebevoegdheid van de rechtbank van de motivering van de keuze van de over te nemen werknemers per categorie.

Een geconsolideerde versie van de cao 102 zal binnenkort beschikbaar worden op de website van de NAR.

■ SOCIAAL BELEID

4de hervorming Sociaal Strafwetboek: NAR-advies

De NAR bracht een unaniem advies uit over het voorontwerp van wet tot wijziging van het Sociaal Strafwetboek, en juicht daarin het belang toe dat gehecht wordt aan de bestrijding van sociale dumping en stelt ook verschillende wijzigingen voor.

Deze hervorming introduceert voor het eerst het concept en de **definitie van sociale dumping** in het Sociaal Strafwetboek, zonder er een afzonderlijk strafbaar feit van te maken. Sociale dumping zal het zwaarst worden bestraft in het geval van samenloop van een reeks overtredingen (opgenomen in een uitputtende lijst) begaan in combinatie met het niet betalen van het loon van werknemers. De NAR vraagt dat deze lijst ook overtredingen m.b.t. niet aangegeven werk bevat.

In geval van niet-betaling van loon door de werkgever voert de hervorming een **nieuwe sanctie** in die de werkgever uitsluit van het recht om deel te nemen aan overheidsopdrachten of concessies. De bijkomende sancties van een **exploitatieverbod** en sluiting van onderneming gelden nu voor elke onderneming, niet alleen voor de onderneming waar de overtreding begaan werd. De NAR stelt voor om deze sancties weer alleen toe te passen wanneer de wet dat voorschrijft, voor overtredingen niveau 4 en overtredingen die de gezondheid en veiligheid van werknemers bedreigen. De Raad beveelt aan deze sancties ook toe te passen op overtredingen inzake sociale dumping en de LIMOSA-aangifte, evenals op overtredingen met betrekking tot niet-aangegeven werk, wanneer deze bewust en vrijwillig worden begaan.

Het wetsvoorstel verlengt de **recidivetermijn** via verschillende stappen. De NAR adviseert een uniforme termijn te handhaven en de huidige termijn te verlengen van één naar drie jaar na veroordeling, periode waarin de straf kan worden verhoogd tot twee keer het maximum.

De hervorming introduceert ook **nieuwe overtredingen**, zoals het beperken van de vrijheid van een werknemer om naar eigen goeddunken over zijn of haar loon te beschikken, of het niet (op tijd) overhandigen van ecocheques aan een werknemer, of het niet betalen van een vergoeding voor het onderhoud en verstrekken van werkkleding

aan een werknemer. De NAR heeft gevraagd om het niet betalen van een vergoeding voor slijtage van gereedschap en arbeidsmiddelen eveneens toe te voegen aan het Sociaal Strafwetboek.

Met betrekking tot de sanctieniveaus: de NAR beveelt aan om de vier niveaus te behouden in plaats van vijf zoals voorgesteld in het voorontwerp van wet. Dit maakt het mogelijk om de **gevangenisstraf** (van 6 maanden tot 3 jaar) voor overtredingen van niveau 4 te **handhaven**, waarbij de strafrechtelijke en administratieve boetes voor dit niveau worden verhoogd. De ernstigste overtredingen, die opzettelijk worden begaan of die schade toebrengen aan de gezondheid, blijven strafbaar met een gevangenisstraf en, eventueel, bijkomende straffen. Zij worden versterkt door een verhoging van het bedrag van de boetes. Op die manier wordt het relatieve gewicht van niveau 4-inbreuken verhoogd.

De hervorming verdubbelt het bedrag van de **strafrechtelijke en administratieve boetes van niveau 3** en bovendien wordt het sanctieniveau voor een 30-tal overtredingen verhoogd naar niveau 3, wat de ernstgraad van overtredingen op dit niveau beter erkent.

De regel dat de boete **wordt vermenigvuldigd** met het aantal werknemers dat bij de overtreding betrokken is, wordt gehandhaafd, behalve voor twee inbreuken m.b.t. het hinderen van het toezicht door de sociale inspecteurs. De NAR eist dat deze sanctie opnieuw ingevoerd wordt.

De hervorming voorzigt in een verlaging van de sancties voor het niet oprichten van **organen in de onderneming**. De NAR verzocht om handhaving van de sanctie op niveau 3.

Over het algemeen versterkt deze hervorming de strijd tegen sociale dumping en de bescherming van de rechten van werknemers aanzienlijk.

sihame.fattah@abvv.be

Ondersteuningszones voor langdurig werkzoekenden: verdeeld negatief NAR-advies

Eind juli 2023 vroeg minister Dermagne de NAR om advies omtrent het voorontwerp van wet houdende de verwezenlijking van ondersteuningszones voor langdurig werkzoekenden. Deze maatregel moet langdurig werklozen en bepaalde andere uitkeringsgerechtigden de mogelijkheid bieden om op vrijwillige basis voltijds of deeltijds opnieuw het werk te hervatten, waarbij ze hun werkloosheidsuitkering of hun leefloon (met een voorzien plafond) kunnen behouden. Op 28 november 2023 bracht de NAR het volledig verdeelde advies nr. 2.388 uit.

De werkgevers tekenden principieel bezwaar aan tegen de logica zelf van het voorontwerp van wet: geen terugkeer naar een duurzame job, geen inclusie van de volledige privésector van ondernemingen, gelijkenissen met andere, reeds bestaande maatregelen (PWA's, GECO-contracten, enz.) die nog niet geëvalueerd werden, verdeling van de bevoegdheden, geen budget voorzien, enzovoort.

De vakbondsbank, daarentegen, onthaalde het Franse concept van “territoires zéro chômeurs de longue durée” positief, maar had liever gezien dat het federaal niveau de vergelijkbare initiatieven die reeds zijn ontwikkeld in het Brusselse en Waalse Gewest, zou ondersteunen. De wens bestaat om dit Franse model te importeren, maar er moet worden vastgesteld dat het ontwerp te zeer afwijkt van het Franse model: geen volwaardig arbeidsstatuut (uitsluiting van centrale beschermingswetten), ondermijning van het vrijwillige aspect van het mechanisme, zeer korte opzeggingstermijn, inbreuk op de vrijheid van collectieve onderhandelingen, geen vergoeding tijdens schorsingen van de arbeidsovereenkomst, risico op verschuiving van “gewoon werk” en de noodzaak om in alternatieve financiering te voorzien.

Advies: <https://cnt-nar.be/sites/default/files/documents/fr/avis-2388.pdf>

Cao's 17 en 46: geen herwaardering voor 2024

De NAR onderzocht of het mogelijk is om een herwaarderingscoëfficiënt te bepalen voor de bedragen voorzien in cao 17 (algemene SWT-regeling) en cao 46 (aanvullende vergoeding voor nachtarbeid), om deze bedragen te kunnen koppelen aan de ontwikkeling van de conventionele lonen.

De verkregen cijfers zijn echter te laag om een coëfficiënt toe te passen (0,013%).

De sociale gesprekspartners hebben daarom besloten dat het niet wenselijk is om voor het jaar 2024 een coëfficiënt vast te stellen en dat er voor het jaar 2025 een coëfficiënt zal worden berekend die rekening houdt met de periode van september 2022 tot september 2024.

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Overwinning voor de Deliveroo-bezorg(st)ers?

In december 2021 werd Deliveroo voor de rechter gedaagd door het Brusselse Arbeidsauditoraat, waarbij ook de RSZ (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid), de vakbonden en 29 bezorg(st)ers zich partij stelden. De Brusselse arbeidsrechtbank had geoordeeld dat de beroepsactiviteit van de bezorg(st)ers zelfstandig was.

De verschillende instanties, werknemers en werkneemsters gingen vervolgens in beroep tegen dit vonnis, met name op aanbevelen van het Arbeidsauditoraat. Eind december 2023 erkende het arbeidshof van Brussel de band van ondergeschiktheid die bestaat tussen de bezorg(st)ers ten opzichte van het platform Deliveroo. Dit nieuwe arrest vernietigt het eerdere vonnis van de rechtbank en erkent de bezorg(st)ers als werkne(e)m(st)ers, die dicht bij het bediendenstatuut staan dan bij dat van zelfstandige.

Hopelijk zal deze uitspraak, na een lange juridische strijd, als precedent dienen voor andere ondernemingen in de platformeconomie, om de rechten en waardigheid van werknemers zo goed mogelijk te waarborgen en tegelijkertijd ons socialezekerheidsstelsel te versterken. Op die manier krijgen werknemers meer toegang tot fundamentele sociale rechten en kunnen de verschillende platformen gedwongen worden om actiever deel te nemen aan de sociale zekerheid.

Personen met een handicap voeren strijd tegen controversieel experiment met deelbudgetten

De Vlaamse Regering startte vorig jaar een opmerkelijk proefproject. Personen met een handicap die het langst op de wachtlijst staan in prioriteitengroep 2, krijgen maar maximaal de helft van hun toegekende persoonsvolgende budget. Centraal argument was dat hiermee een groter aantal mensen geholpen kon worden. Het betreft een vrijwillig project, waaraan 1100 mensen konden deelnemen. De Vlaamse Regering maakte hiervoor een budget van 20 miljoen euro vrij.

Op 4 oktober 2023 oordeelde de arbeidsrechtbank van Antwerpen echter dat het experiment met deelbudgetten van de Vlaamse regering strijdig is met het recht van eenieder om een menswaardig leven te leiden, zoals vastgelegd in artikel 23 van de grondwet. Deze uitspraak markeerde het eerste vonnis in een reeks rechtszaken die zijn aangespannen door personen met een handicap, met ondersteuning van GRIP vzw, om de omstreden beleidsbeslissing aan te vechten.

Experiment met deelbudgetten: achtergrond en doelstellingen

Op 31 december 2022 stonden er 16.702 personen die op de wachtlijst stonden voor een persoonsvolgend budget. Deze wachtenden zijn verdeeld over drie prioriteitengroepen. In prioriteitengroep 1 worden de meest dringende vragen ingedeeld, in prioriteitengroep 3 de minst dringende. 210 vragen staan in prioriteitengroep 1, 6.172 vragen in prioriteitengroep 2 en 10.345 vragen in prioriteitengroep 3. De totale kostprijs om de wachtlijst in één keer weg te werken, bedroeg aan het begin van de legislatuur 548 miljoen euro (VAPH, 2022).

In een poging om een deel van de dringende noden aan te pakken, kregen de langst wachtenden in prioriteitengroep 2 een schrijven van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) in november 2022. Hierin werd aangekondigd dat ze vanaf december 2022 de helft van hun persoonsvolgend budget konden ontvangen. De budgethouder kon de gedeeltelijke toekenning weigeren. De verantwoordelijkheid wordt volledig bij de mensen zelf gelegd: kiezen tussen gedeeltelijke hulp of langer op de wachtlijst staan zonder uitzicht op een volwaardig budget. De minister, Hilde Crevits, deelde op 3 april 2023 mee dat

911 van de deelbudgetten waren opgestart. 116 personen weigerden hun budget, wat resulteerde in een vervanging door 79 andere personen.

Gebrek aan eerlijkheid en transparantie

De halvering van de persoonsvolgende budgetten van prioriteitengroep 2 is een beleidsbeslissing die al eind 2021 in gang werd gezet. De Vlaamse Regering zegt stellig de mensen juist perspectief te willen bieden. Maar ze wil ook onderzoeken of met een gedeelte van het budget de hoogste noden van de betrokken personen kunnen gelenigd worden. Bovendien beoogt men inzicht te verkrijgen in de manier waarop mensen met dit verminderde budget omgaan. De resultaten van dit experiment zouden naar verwachting in de eerste maanden van 2024 beschikbaar zijn.

Het experiment stuit al sinds de bekendmaking op heel wat kritiek. Het ontbreekt aan eerlijkheid en transparantie, met onduidelijkheid over de tijdsduur en het verdere verloop. Een belangrijke voorwaarde was dat mensen met een deelbudget moeten kunnen evolueren naar een volwaardig budget. Deze voorwaarde werd echter alsnog niet vervuld. Het agentschap kan volgens het besluit van de regering maar handelen binnen de grenzen van de jaarlijks vastgelegde begroting, dit is 20 miljoen. Erger nog, in het Vlaams Parlement negeerde minister Crevits de vraag van verschillende parlementsleden om de situatie nog tijdens haar ministerschap recht te zetten. Over de onderzoeken kunnen ook vragen worden gesteld. Het VAPH stelt al jarenlang de zorgzwaarte en bijbehorende budgetten vast. Zij beschikken over wetenschappelijke analyses en evaluaties met betrekking tot de budgetbepaling en de daadwerkelijke besteding ervan. De deskundigheid van het VAPH wordt hiermee onterecht in vraag gesteld.

Een week na de uitspraak van de arbeidsrechtbank kwam naar voren dat minister Crevits in beroep ging. Deze beslissing rekt de procedures, en laat de mensen met een handicap in onzekerheid achter.

elisabeth.geenen@vlaamsabvv.be

Vlaams inburgeringsbeleid krijgt turboplan dat zelf geen inspanningen wil doen

Begin oktober verscheen een politieke conceptnota van de Vlaamse ministers van Werk (Jo Brouns), van Onderwijs (Ben Weyts) en van Samenleven (toen nog Bart Somers), waarin ze stellen dat er een 'turbo' op het inburgeringsbeleid moet komen. Dat turboplan wil nieuwkomers meer kansen op een toekomst geven en hen aanzetten om sneller en meer bij te dragen aan de welvaart in onze regio. Want, kortgeschoolde nieuwkomers blijven vaak achter op de Vlaamse arbeidsmarkt: terwijl in Europa 29% van de mensen met een niet-EU-nationaliteit inactief is, is dat in Vlaanderen 41,1%. Het plan moet dan ook bijdragen om een extra 14.447 mensen met een niet-EU-nationaliteit aan een job te helpen, zodat de turbo op het activeren van nieuwkomers in de eerste plaats een turbo is op onze welvaart, aldus de conceptnota. Het zou de overheid 333 miljoen euro per jaar opbrengen.

Lees de volledige blog op www.abvv-experten.be

■ **EUROPA & INTERNATIONALE RELATIES**

Internationale solidariteit

Sinds het uitbreken van de oorlog in Gaza heeft het ABVV gehoor gegeven aan verschillende oproepen tot betogingen om een onmiddellijk en permanent staakt-het-vuren te eisen. Dit was ook het geval op 16 december. Enkele dagen eerder ging het ABVV in op de oproep van links-joodse organisaties om een progressief blok te vormen op de nationale betoging tegen antisemitisme op 10 december, onder de slogan “tegen antisemitisme en tegen alle vormen van racisme”.

Het IVV, op zijn beurt, keurde tijdens de Algemene Raad van december voorstellen goed om de druk op te voeren voor de internationale erkenning van een Palestijnse staat en een einde te maken aan de bezetting van Palestijnse gebieden. Het IVV roept daarbij op tot de goedkeuring van een tweestatenoplossing in overeenstemming met de resoluties 242 en 338 van de VN-Veiligheidsraad en tot de stopzetting van internationale economische betrekkingen met illegale Israëlische nederzettingen.

Tot slot nam het EVV twee resoluties aan waarin solidariteit en de verdediging van de vakbondsvrijheden en de mensenrechten centraal staan: een resolutie ter ondersteuning van de stakende werknemers van de TESLA-groep in Zweden en een tweede waarin de toenemende discriminatie van de LGBTQ+-gemeenschap in Rusland wordt veroordeeld.